

Gazdasági újságíró díj laudáció. A díjazott Ács Dániel

Szétaprított cégháló, rokoni kötelékek, átláthatatlanság ez a 2018-as állapot. A ferencvárosi parkolási rendszer leírása kísértetiesen emlékeztet a 2010 előtti, a Centrum Parkoló kft nevével fémjelzett időkre. Akkor arról mondta Rogán Antal a parlament folyosóján, hogy megváltoztatták a törvényt, ezentúl kizárt, hogy magánzsebekbe vándoroljon a közpénz. Sötét Parkolási ügyek Budapesten - ez a címe Ács Dániel, Botos Tamás, Kiss Bence, Mészáros Zsófia 3 részes filmjének, ami a 444.hu produkciója és néhány nap alatt csaknem százezren nézték meg.

Ács Dániel, a szerkesztő-riporter bravúros munkát végzett. A korrupciós bűncselekmények leleplezéséhez, a maffiaszerű hálózatok működésének bemutatásához sokfajta tehetség együttes érvényesülése szükséges. Az investigating journalism, magányos műfaj. A tényfeltáró újságírás művelői sok hivatás és szakma együttes megtestesítői. Az állami bűnüldöző szervezetek helyett ők végzik el a felderítést, a dokumentálást, a hálózat felépítésének modellezését, a szereplők tettenérését, kiprovokálják a nyilatkozatokat, szembesítést szerveznek, feltárják a társadalmi veszteséget, és megérthetővé, sőt olvasmányossá, vagyis mesterien megfogalmazottá kovácsolják a sztorit. Rengeteget dolgoznak, és óriási kockázatot vállalnak. Néhány ellenzéki vagy független képviselő segít nekik ebben a munkában, de sokkal többet csinálnak ezek a szerkesztők, mint ami a klasszikus újságírásban egy riporterre, egy szerkesztőre hárul. Lopni nem egyszerű. Olyan törvények nehezítik az eltulajdonítást, amelyek eredetileg arra születtek, hogy megakadályozzák a bűn elkövetését. És többnyire meg is akadályoznák, ha a törvények alkalmazói nem játszanának össze a törvénysértőkkel. Ezért nehéz a tényfeltárás.

A sötét parkolási ügyek filmsorozat teljes korrajz a rendszerváltás utáni időkről. A lényegre törő stílusban elmesélt történet, végig ragaszkodik a tényekhez, de nem egy vizsgálati jelentés, hanem igényes újságírói teljesítmény, egy jól nézhető mozi. Bár feljelentésnek is megteszi. Kinyílik a bicska az ember zsebében, amikor a szereplők, a közpénz lefőlözői, magabiztos nyugalommal utasítják vissza nyilatkozatot, érződik a képkockákról, hogy Ács Dánielnek több bosszúságot okoz a film, mint azoknak, akik fel kéne, hogy háborodjanak, ha tényleg alaptalanul vádolja őket a riporter.

Egy díj leginkább a kitüntetetttről szól, de nem melleleg a korról is, amelyben kapja a díjazott az elismerést. Ma duplán ellenszélben dolgozik minden dokumentarista, aki szeretné leleplezni a hatalmukkal visszaélőket. Ki kell kaparnia az elfedett információkat, de mostanság ebben a munkában már azokra se számíthat, akiket egyébként az adófizetők amúgy a bűn üldözésére tartanak – közpénzen.

Gratulálunk a stábnak, a szerkesztőségnek, a dokumentaristáknak, és Ács Dánielnek.